

IX 9Marks OPBYGGELSE AF BIBELSKE SUNDE KIRKER

BIBELUDLÆGGENDE FORKYNDELSE

SÅDAN
FORMIDLER
VI GUDS ORD
I DAG

DAVID HELM

A stylized line drawing in a light brown color on an orange background. It depicts a church service. A person stands at a pulpit on the right, holding a book. In front of the pulpit, a group of people are shown in profile, some with their hands raised in a gesture of praise or prayer. The drawing is composed of simple, thick lines.

“Hvis jeg underviste i prædikenlære og kun måtte give de studerende én bog, kunne det meget vel være denne. Det er sjældent at finde en bog, som både introducerer emnet for begynderen og samtidig underviser den erfarne. Davids ydmyghed overbeviser, irttesætter, underviser og opmuntrer mig som prædikant. Jeg beder om, at den må gøre det samme for dig.”

– **Mark Dever**

Ledende præst, Capitol Hill Baptist Church, Washington, DC
Leder, 9Marks

“David Helms evner som prædikant og hans store erfaring med at undervise prædikanter gør alt, hvad han siger om dette emne, særdeles værdifuldt. Men jeg læser ham med størst taknemmelighed for det, der står klarest blandt hans forpligtelser: ‘At blive på linjen – aldrig hæve sig over Skriftens tekst ved at sige mere, end den siger, og aldrig falde under den ved at svække dens kraft eller fylde.’ Her finder vi ikke blot dygtighed og visdom, men også trofasthed, og det er her, forkyndelsens sande skatte udspringer.”

– **Bryan Chapell**

Fakultetsleder emeritus, Covenant Theological Seminary
Ledende præst, Grace Presbyterian Church, Peoria, Illinois

“Helm har givet os en gennemarbejdet og overbevisende fremstilling af, hvad der må forstås og gøres for trofast at kunne forkynde Ordet. Dette er en vigtig bog.”

– **R. Kent Hughes**

Ledende præst emeritus, College Church, Wheaton, Illinois

“I denne korte bog samler David Helm de vigtigste principper og indsigter, som har været til stor hjælp for mange på Charles Simeon Trusts

prædikekurser. Jeg har set mænd genoptage det hårde arbejde med prædikenforberedelse, når David har undervist i det. Må den samme virkning nå mange flere gennem denne bog.”

– **Paul Rees**

Ledende præst, Charlotte Chapel, Edinburgh, Skotland

“Jeg elsker at se folks overraskede reaktioner, når de opdager, at bibeludlæggende forkyndelse er det første af de ‘9 kendetegn på en sund kirke’. Denne prioritering bliver tydeligt bekræftet og forklaret i *Bibeludlæggende forkyndelse*. David Helm udfordrer os til at få budskabet klart og rigtigt. Må Gud bruge denne bog til at hjælpe dig med at forkynde trofast til kirkens sundhed og Guds ære.”

– **H. B. Charles Jr.**

Præst, Shiloh Metropolitan Baptist Church, Jacksonville, Florida

Bibeludlæggende forkyndelse

Originally published in English under the title *Expositional Preaching*

Expositional Preaching © 2014 by David R. Helm

© 2014 by David R. Helm and 9Marks

Published by

Crossway

1300 Crescent Street

Wheaton, Illinois 60187

Dansk oversættelse © 2026 NordicHope Press

Udgivet med tilladelse fra Crossway og 9Marks.

Oversættelse: NordicHope Press

Redaktør: Mika Kaltoft

Korrektur: David Christensen

Omslagsdesign: Dual Identity, inc.

Opsætning: MD Book Designs

Bibeltekst bringes med tilladelse fra Det Danske Bibelselskab og er fra den autoriserede oversættelse af Bibelen fra 1992. © Det Danske Bibelselskab 1992.

ISBN: 978-87-94483-35-3

1. udgave, 1. oplag

Find flere bibeltro ressourcer på vores hjemmeside: www.nordichopepress.dk

OPBYGGELSE AF BIBELSK SUNDE KIRKER

BIBELUDLÆGGENDE FORKYNDELSE

SÅDAN
FORMIDLER
VI GUDS ORD
I DAG

DAVID R. HELM

INDHOLD

FORORD TIL 9MARKS-SERIEN	9
INTRODUKTION: GAMLE KNOGLER	11
1. KONTEKSTUALISERING	15
PROBLEMET MED RELEVANSJAGTEN	16
INDTRYKSFORKYNDELSE	17
LYGTEPÆLSFORKYNDELSE	24
"INSPIRERET" FORKYNDELSE	29
LAD OS SAMLE TRÅDENE, FØR VI GÅR VIDERE	34
2. EKSEGESE	37
DET VIGTIGSTE FØRST	37
DAGEN DET GIK OP FOR MIG	39
1. LAD DEN BIBELSKE KONTEKST STYRE	43
2. FIND BOGENS HOVEDLINJE	45
3. SE TEKSTENS STRUKTUR OG FORFATTERENS VÆGTLÆGNING	49
FAREN VED AT TRO, AT DU ER FÆRDIG	54
3. TEOLOGISK REFLEKSION	57
AT LÆSE BIBELEN, SOM JESUS GJORDE	58
AT LÆSE BIBELEN, SOM PAULUS GJORDE	59

AT LÆSE BIBELEN, SOM SPURGEON GJORDE	60
DEN HISTORISK-KRITISKE METODEDES UDFORDRING	61
VÆRDIEN AF BIBELSK TEOLOGI	65
DEN SYSTEMATISKE TEOLOGIS ROLLE	79
ET SKRIDT MERE	82
4. I DAG	85
1. MENIGHEDENS SAMMENSÆTNING	87
2. DISPONERINGEN AF INDHOLDET	95
3. BUDSKABETS ANVENDELSE	100
KONKLUSION: TØRRE KNOGLER	109
APPENDIKS: SPØRGSMÅL PRÆDIKANTER STILLER	111
EKSEGESE	111
TEOLOGISK REFLEKSION	112
KONTEKSTUALISERING OG I DAG	112
SÆRLIG TAK	115
NOTER	117

FORORD TIL 9MARKS-SERIEN

9Marks-serien bygger på to grundlæggende overbevisninger.

For det første er den lokale kirke langt vigtigere for det kristne liv end mange kristne i dag måske er klar over.

For det andet vokser lokale kirker i liv og styrke, når de former deres fælles liv efter Guds ord. Gud taler. Kirker bør lytte og følge. Så enkelt er det. Når en kirke lytter og følger, begynder den at ligne ham, den følger. Den afspejler hans kærlighed og hellighed. Den viser hans herlighed frem. En kirke vil ligne ham, når den lytter til ham.

Derfor er vores grundlæggende budskab til kirker: Se ikke til de bedste forretningsmetoder eller de nyeste trends. Se til Gud. Begynd med at lytte til Guds ord igen.

9Marks-serien er vokset frem af dette overordnede projekt. Nogle bøger henvender sig til præster. Andre til menighedens medlemmer. Forhåbentlig forener de alle en grundig bibelsk gennemgang, teologisk refleksion, kulturel forståelse, fælles anvendelse og endda en smule personlig formaning. De bedste kristne bøger er altid både teologiske og praktiske.

Det er vores bøn, at Gud vil bruge denne bog og de øvrige i serien til at berede sin brud, kirken, i stråleglans og herlighed til den dag, han kommer.

INTRODUKTION

Gamle knogler

Charles Simeons legeme hviler i en gravhvælving under stengulvet i King's College Chapel i Cambridge, England, lige inden for den vestlige indgang. Stedet er markeret med to indhug: "CS" og året for hans død, "1836". Begge er hugget ned i stenbelægningen og fyldt med bly. Skulle du en dag få mulighed for at stå dér – sådan som jeg selv engang gjorde i ærefrygt – så skal du vide dette: De gamle knogler under dine fødder tilhører en mand, som førte Bibelen tilbage til centrum af kirkens liv i England.

Det var en sørgmodig novemberdag i 1836, da ikke færre end 1.500 universitetsstuderende deltog i Charles Simeons begravelse. I et hidtil uset omfang kom mennesker for at vise denne præst og forkynder deres respekt.¹ Charles Simeon var en gave, Guds gave, til sin generation.

Han er også en gave til vores generation. Hans evangeliske dømmekraft har vist sin holdbarhed over tid og kan være med til at forme forkyndelsen i dag. For Simeons forkyndelse havde noget, som meget af vores forkyndelse mangler.

Hvad er det, vi mangler? Hvordan kan vi få del i det?

Svarene er overraskende enkle og fører os ind til selve hjertet af det, vi kalder *bibeludlæggende forkyndelse*. I vidustrækning var det Charles Simeons overbevisning om Bibelen, der var kilden til hans indflydelse. Simeon var overbevist

om, at en enkel og klar udlægning af Bibelen er det, der gør en kirke sund og glad. Det er den bibelske udlægning, der gør det tunge arbejde med at opbygge en menighed. Denne grundlæggende overbevisning forlod ham aldrig. I 54 år og fra én og samme prædikestol i en universitetsby, satte han utrætteligt forkyndelsen først. Uge efter uge, år efter år og årti efter årti stod han på prædikestolen og forkyndte Guds ord med klarhed, enkelhed og kraft. Han formulerede sin overbevisning om bibelsk udlægning sådan:

“Mit mål er at lade Skriften sige det, den faktisk siger, og ikke lægge noget ind i den, hvad jeg selv mener kunne være der. På dette punkt er jeg meget påpasselig: Jeg vil hverken sige mere eller mindre, end jeg er overbevist om, er Åndens intention i det skriftsted, jeg udlægger.”²

Simeon anså prædikanten som forpligtet over for teksten. Han var fast besluttet på at holde sig på linjen: aldrig hæve sig over Skriftens tekst ved at sige mere, end den siger, og aldrig falde under den ved at svække dens kraft eller fylde.

Denne overbevisning – denne modne selvdisciplin – mangler ofte i dag hos dem, der håndterer Guds ord. Ærligt talt er det en af årsagerne til, at så mange af vores kirker kæmper, selv dem, der er læremæssigt sunde. Meget af det, vi kalder trofast bibelsk forkyndelse, rammer ved siden af, fordi vi mangler tilbageholdenhed. Og lad mig være den første til at indrømme, at jeg ikke altid selv har haft den tilbageholdenhed, der kun siger det, Skriften faktisk siger. Det er min bøn, at denne lille bog blandt andet må blive brugt af Gud til at

hjælpe prædikanter og undervisere til på ny at opdage denne overbevisning.

Men det er ikke kun Simeons overbevisning, vi har brug for at genfinde. Hans mål med forkyndelsen må også genskabes. Han formulerede dem kort og præcist:

at ydmyge synderen
at ophøje Frelseren
at fremme hellighed.³

Det bliver ikke klarere end det. Og disse mål bør også lede os i dag. Vores verden har, ligesom Simeons verden, desperat brug for at vide, hvor dybt mennesket er faldet, hvor højt Jesus Kristus er ophøjet, og hvad Gud kræver af sit folk. Den bedste – ja, den eneste – måde at hjælpe denne verden på er ved at tale Guds ord i Åndens kraft. Hvordan gør vi det? Hvordan ser det ud?

Svarene findes i *bibeludlæggende forkyndelse*.

Bibeludlæggende forkyndelse er forkyndelse, der i Åndens kraft lader prædikens form og vægt bestemmes af den bibelske teksts form og vægt. På den måde trækker den det frem af teksten, Helligånden har lagt i den – sådan som Simeon sagde – og lægger ikke noget ind i tekstent, som prædikanten selv synes kunne stå der. Processen er lidt mere kompleks. Det er det, resten af denne bog handler om.

Vi begynder med at se på de fejl, så mange af os begår – fejl, der især opstår i vores forsøg på at kontekstualisere. Dernæst vil vi overveje de udfordringer og krav, der følger arbejdet med at udlægge en tekst, forstå den i lyset af hele den bibelske kanon og derefter forkynde den ind i vores egen sammenhæng.

Selvom denne bog fint kan fungere som en introduktion til bibeludlæggende forkyndelse, håber jeg også, at den, der allerede prædiker eller underviser i Bibelen, vil opleve, at den giver et nyttigt redskab til at overveje sin egen praksis. Den er næsten tænkt som en opfølgning – en mulighed for at spørge sig selv: Er det faktisk det, jeg gør? Bringer jeg kun det frem i Skriften, der står der? Gør jeg det på en måde, der retmæssigt ydmyger tilhøreren, ophøjer Frelseren og fremmer hellighed hos dem, der lytter?

Kravene og udfordringerne ved bibeludlæggende forkyndelse er mange. Og det bliver ikke let at vokse i evnen til at håndtere Guds ord trofast. Men én ting er jeg overbevist om: Hvis prædikanter og kirkeledere i dag lader enkelheden i Simeons overbevisning og mål tale til os – selv fra graven – kan kirkens sundhed og glæde genoprettes.

Så lad os komme i gang.

1.

KONTEKSTUALISERING

Kontekstualisering er afgørende for god bibeludlægning. Og de prædikenmanuskripter, vi har bevaret fra Augustin, får nogle til at mene, at han gjorde det rigtig godt.

Når Augustin trak på de hedenske klassikere i sine tanker om samfundet, var det ikke et bevidst forsøg på at imponere hedninger eller lokke dem ind i kirken ved at citere deres yndlingsforfattere. Han gjorde det lige så naturligt, som vi i dag siger, at jorden er rund. ... Meget af det, han sagde, blev fremstillet som en selvfølge.¹

Jeg sætter stor pris på det, Augustins holdning til kontekstualisering lærer os om samspillet mellem kontekstualisering og forkyndelse. Hans overraskende evne til at skabe forbindelse til sine tilhørere skyldtes hans brede interesse for livet. Den var ikke resultatet af en beregnet strategi, hvor han samlede kulturelle referencer i håb om at fremstå relevant. Dette kapitel ser på de problemer, der opstår, når den form for kontekstualisering får overtaget i prædikantens forberedelse.

I introduktionen fik vi et kort glimt af, hvad bibeludlæggende forkyndelse bør være. Det er at bringe det frem i Skriften, der faktisk står der. Det er aldrig at lægge noget ind i teksten, hvad Helligånden ikke har lagt der. Og det er at gøre

det på en måde, der ydmyger tilhøreren, ophøjer Frelseren og fremmer hellighed hos dem, der lytter. Vi har endnu ikke beskrevet, hvordan en prædiken gør alt dette, men det er værd at standse op her og overveje nogle af de måder, hvorpå vores forkyndelse kan ramme ved siden af.

PROBLEMET MED RELEVANSJAGTEN

 Tekst Kontekstualisering Os/Nu

Hvad mener jeg med kontekstualisering i forkyndelsen?² Enkelt sagt er det at formidle evangeliets budskab på måder, der er forståelige og passende i tilhørers kulturelle sammenhæng. Med andre ord handler kontekstualisering om os *nu*. Den søger relevans og praktisk anvendelse i dag. Derfor vender jeg tilbage til emnet med en mere konstruktiv tilgang i kapitel fire.

Problemet med meget kontekstualiseret forkyndelse i dag er dog, at vægten ofte forskydes. Når kontekstualisering bliver en selvstændig disciplin med ensidigt fokus på resultater, går det ofte ud over teksten. Den bliver behandlet tilfældigt og halvhjertet. Det er problemet med relevansjagten. Ud fra et oprigtigt ønske om at føre menighedens mission frem kan prædikanten ende med at bruge sin forberedelse næsten udelukkende på kreative måder at gøre prædikenen relevant på.

Tænk over det. Nogle prædikanter bruger mere tid på at analysere vores kulturelle sammenhæng, end de bruger

på Guds ord. Vi kan blive optaget af at tale om vores verden eller vores by for at virke relevante. Resultatet er, at vi behandler teksten overfladisk. Vi glemmer, at den bibelske tekst i sig selv er det relevante ord. Den fortjener vores stærkeste kræfter i både fordybelse og forklaring.

Sagt på en anden måde: Prædikanten rammer ved siden af bibelsk udlægning, når han lader den kulturelle sammenhæng, han vil vinde for Kristus, styre det ord, han taler om Kristus. Som jeg nævnte i introduktionen, er det ødelæggende for mange kirker. Alt for mange af os tror ubevidst, at en grundig forståelse af kulturen, snarere end af Bibelen, er nøglen til kraftfuld forkyndelse.

Relevansjagten ændrer vores forkyndelse på mindst tre måder, og ingen af dem er til det bedre. For det første forvrænger den vores perspektiv i studiet. I sin forberedelse bliver prædikanten mere optaget af verden end af Guds ord. Det fører til *indtryksforkyndelse*. For det andet ændrer den vores brug af prædikestolen. Ordet kommer til at understøtte vores egne planer og mål i stedet for Guds. Det er *lygtepælsforkyndelse*. Til sidst ændrer den vores forståelse af autoritet. Prædikantens “friske” og “åndslede” læsning bliver det afgørende budskab om sandhed. Det kalder jeg *“inspireret” forkyndelse*.

Lad os se nærmere på hver af dem. Jeg tror, vi vil opdage, at noget af det, vi kalder bibeludlæggende forkyndelse, i virkeligheden rammer ved siden af.

INDTRYKSFORKYNDELSE

I 1850'erne var *realismen* den dominerende kunstretning. Den havde som mål at gengive virkeligheden så præcist som muligt,

sådan som kunstneren faktisk så den. To unge malere, der blev oplært i denne tradition, var Claude Monet og Pierre-Auguste Renoir. De blev venner og begyndte at male sammen med flere andre. Den yngre generation brugte lysere farver end deres lærere og foretrak at male samtidens liv frem for historiske eller mytologiske motiver. Bevidst lagde de romantikkens idealer bag sig.

Vendepunktet, hvor de unge malere begyndte at se sig selv som en gruppe, kom ved kunstudstillingen og konkurrencen *Salon de Paris* i 1863. Så mange af deres værker blev afvist af dommerne, at der senere blev arrangeret en alternativ udstilling, *Salon des Refusés*.³ I de næste ti år indgav de unge kunstnere gentagne ansøgninger om at få lov til at holde løbende alternative udstillinger for deres nye malestil, men de blev systematisk afvist.

I 1873 dannede Monet, Renoir og flere andre et anonymt kunstnerfællesskab for at udstille deres værker uafhængigt. Gruppens første offentlige udstilling fandt sted i april 1874 i Paris. Stilen havde på dette tidspunkt udviklet sig yderligere. Renoir begyndte at eksperimentere med at ændre det, han så – et tydeligt brud med realismen. Monet begyndte at male med løsere penselstrøg. Det gav en overordnet form af det, han så, snarere end en præcis gengivelse, som den ældre generation stadig foretrak. For eksempel viser hans maleri *Indtryk, Solopganghavnen i Le Havre ved solopgang*. Da han blev spurgt om værkets titel, tilføjede han ordet “impression”, fordi han erkendte, at det ikke var en realistisk gengivelse af havnen. En kritiker brugte senere betegnelsen hånligt og kaldte kunstnerne “impressionister”.

En af gruppens mest markante nyskabelser var brugen af lys. For eksempel skildrer Renoirs *Dance at Moulin de la Galette* fra 1876 en havefest med dans i Montmartre-kvarteret i Paris. I maleriet lægger Renoir hvide felter på jorden eller oven på en blå jakke for at vise, hvor solen falder. Brugen af lys begynder at overdrive detaljer og forvrænge det, som kunstneren faktisk ville have set.

Den impressionistiske metode tager det, øjet ser, og fortolker det, overdriver det, udelader dele af det og fordrejer det til sidst.

Tænk nu på, hvad du gør, når du sætter dig ned for at forberede en prædiken. Du åbner din Bibel. Du har ikke meget tid. Du har sikkert et møde eller to senere i aften. Du har måske en familie eller et medarbejderteam at lede. Du har i hvert fald hænderne fulde med pastoralt arbejde. Alligevel skal du have noget at sige på søndag.

Du begynder med at læse teksten og notere tanker på din computer, lidt som en kunstner, der arbejder med sit lærred – hurtige, farverige forbindelser mellem Ordet og verden, sådan som du kender den.

Du leder efter det, du ved, vil gøre et øjeblikkeligt *indtryk* på dine tilhørere. Du nyder denne korte afledning. Arbejdet føles ikke tungt. Snart tegner der sig en hovedidé. Du kontekstualiserer uden besvær, for ligesom din menighed er du ikke voldsomt optaget af det historiske. Faktisk fik du måske dette kald, blandt andet fordi man var imponeret over, hvor godt du kunne skabe opmærksomhed omkring budskaber, der udspringer af de ellers utilgængelige, gamle bibelske scener. En grundig gennemgang af teksten kan vente.

Denne uges budskab, ligesom sidste uges, vil fokusere på de relevante indtryk, du får fra teksten. Anvendelserne melder sig hurtigt, klar til at blive lagt frem for menigheden. Du kaster et blik på din telefon for at se, hvad klokken er. Du har arbejdet i 15 minutter.

Det er indtryksforkyndelse.

Det sker ofte. Faktisk kan det være det mest udbredte problem blandt prædikanter i dag. Indtryksforkyndelse er ikke bundet af tekstens faktiske virkelighed. Den overser tekstens historiske, litterære og teologiske sammenhæng. Den springer – på få minutter – hen over mange af de eksegetiske redskaber, du engang brugte tid på at tilegne dig. Hvor realisten måske betragter sit motiv 10 gange, før han sætter ét penselstrøg, ser impressionisten én gang og sætter 10 strøg på lærredet. Sådan også med den indtryksbaserede prædikant.

Der er ingen tvivl om, at indtryksforkyndelse er lettere og hurtigere. Den passer godt ind i en travl hverdag. Men du må vide, at den i sidste ende betyder, at du gør med teksten, hvad du selv vil.

Lad os se på et eksempel. Forestil dig, at du skal forberede en undervisning til en klasse for unge forældre. Du beslutter at tale over 1 Sam 2:12-21. Tag dig tid til at læse teksten nu:

Elis sønner var ugudelige, så de ikke kendte HERREN. Præsterne havde krav på dette hos folket: Hver gang en mand bragte et slagtoffer, måtte præstens tjener komme med en tregrenet gaffel i hånden. Mens kødet kogte, stak han gafflen ned i skålen eller krukken eller kogekarret eller gryden, og alt, hvad han fik op med gafflen, tog præsten selv. Sådan plejede de at

gøre over for alle israelitter, som kom til Shilo. Men nu kom præstens tjener, før fedtet var blevet brændt, og sagde til den mand, der ofrede: 'Giv præsten noget kød til at stege! Han tager ikke imod kogt kød fra dig, kun råt.' Og hvis manden sagde til ham: 'Fedtet skal først brændes, så kan du tage så meget, du vil,' svarede han: 'Nej! Giv mig det straks, ellers tager jeg det med magt.' Den synd, de unge mænd begik for HERRENS ansigt, var meget stor, da det var HERRENS offer, de viste foragt for. Samuel gjorde tjeneste for HERRENS ansigt; skønt han kun var en dreng, var han iført en linned efod. Hvert år lavede hans mor en lille kappe, som hun tog med til ham, når hun sammen med sin mand drog op for at bringe det årlige slagtoffer. Eli velsignede Elkana og hans kone og sagde: 'HERREN give dig børn med denne kvinde i stedet for ham, der kom til at tilhøre HERREN.' Så gik de hjem, og HERREN tog sig af Hanna. Hun blev gravid og fødte tre sønner og to døtre. Men den lille Samuel voksede op hos HERREN.

Ved første gennemlæsning af teksten springer tre ting i øjnene:

1. Teksten præsenterer to sæt forældre og børn: Eli og hans ugudelige sønner samt Hanna og hendes lille Samuel, som tjener Herren.
2. Du bliver slået af kontrasten mellem dem. Elis historie læses næsten som en håndbog i dårligt forældreskab, mens Hannas livsmønster ser ud til at bære langt bedre frugt.
3. Du ender med to hovedpointer til din undervisning. For det første: Dårlige forældre lader deres børn spise

for meget, mens gode forældre ikke gør. Hvor frastødende var det ikke, at Elis sønner frådsede i offerkødet! For det andet: Dårlige forældre bruger ikke menighedens fællesskab til at lede deres børn mod guds frygt, mens gode forældre altid er til stede og engagerede. Hvor vidunderligt, at Samuel var i helligdommen, hver gang dørene stod åbne!

Der har du din disposition. Og vigtigst af alt: Du ved, at undervisningen vil ramme de unge forældre i din menighed. De lokale medier taler jo allerede om børns kostvaner og nye politiske tiltag. Det er ikke svært at overføre principperne til deres åndelige liv. Du forkynder budskabet. Kort efter bliver der sat nye børneprogrammer i gang. Der planlægges week-endarrangementer om godt forældreskab. Det hele virker. Folk taler om kristent forældreskab.

Denne form for indtryksforkyndelse får ting til at ske. Det er derfor ikke underligt, at vi ikke bruger meget tid i vores prædikeforberedelse. Vi kan gøre det hurtigt, og det ser ud til at virke. Det bliver næsten improviseret forkyndelse.

Men vi mister noget. Vi mister rigdommen i Guds ord. Vi mister tekstens egentlige pointe. Hvis vi læser teksten nogle flere gange, opdager vi måske, at 1 Samuelsbog 2:12-21 slet ikke handler om forældreskab. Den handler om Guds hellighed. Det er netop pointen: *Teksten handler om Gud* og om, hvordan dårligt lederskab blandt Guds folk gør Gud selv til grin. Problemet i teksten er, at Gud ikke bliver tilbedt, som han bør tilbedes. Når vi graver videre i bogen, opdager vi, at der tegner sig et mønster, hvor Gud erstatter utro ledere med

trofaste. Samuel nævnes netop her, fordi han står som kontrast til Elis sønner og som det alternativ, Gud selv rejser, når det gælder at lede tilbedelsen i overensstemmelse med hans ord. Gud kan ikke gøre sit arbejde, fordi hans Ord er blevet tilsidesat. Alligevel – når situationen synes håbløs – rejser Gud en ny mand, en ny præst, til at tage lederskabet.

Betyder det så, at vi ikke kan prædike om forældreskab ud fra denne tekst? Ikke nødvendigvis. Men det betyder, at vi ikke må overse tekstens primære pointe. De mulige anvendelser må aldrig overskygge tekstens hovedbudskab. Vi kan sige sande ting fra Bibelen om forældreskab ud fra denne tekst, men vi skal gøre det på en måde, der respektfuldt underordner sig tekstens vægtlægning. Det er forskellen. Det er udfordringen. Vi læser disse fortællinger og ender med at overse det, Ånden lægger vægt på, mens vi reducerer Guds ord til principper for et godt og gudfrygtigt liv. I eksemplet fra 1 Samuelsbog endte vi med helt at udelade Kristus som erstatningen for et svigtende præsteskab. Vi mistede Jesus til indtryksforkyndelsen. Og i hans sted står der forældre, der er mere optaget af moralisme end af det kristne budskab.

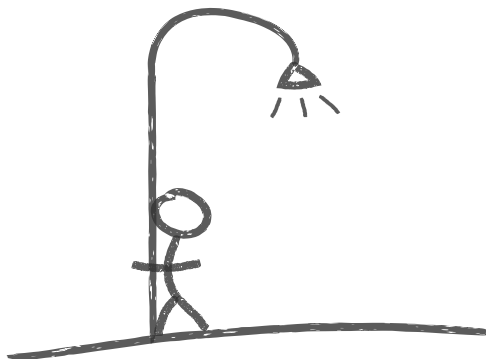
Det er vigtigt at understrege, at indtryksforkyndelse ikke er selve problemet. Den er en naturlig følge af relevansjagten – og af hvordan den kan komme til at opsluge vores tid. Vi må huske den overbevisning, der styrede Charles Simeon i studiet: at bringe det frem af Skriften, der står der.

Det er let at lade en indtryksbaseret tilgang tage over i dit arbejde med teksten og i din prædikenforberedelse. Især hvis du i forvejen er “cool” – eller prøver at være det – kan denne tilgang blive den kokain, du sniffer i det skjulte. Og

har du haft en smule succes med den, kan du begynde at tro, at du er en bibeludlægger. Men som vi skal se i de kommende kapitler, kræver bibeludlægning en helt anden måde at arbejde på.

LYGTEPÆLSFORKYNDELSE

Lad os forlade studiet et øjeblik og tænke over, hvordan vi bruger Bibelen fra prædikestolen. Den skotske digter Andrew Lang leverede engang en humoristisk stikpille til tidens politikere for deres måde at manipulere med statistikker på. Med en lille sproglig justering kunne hans bemærkning lige så godt rettes mod mange bibellærere i dag: "Nogle prædikanter bruger Bibelen som en drukkenbolt bruger en lygtepæl ... mere til at støtte sig op ad end til at få åbenbarende lys fra."

Det er den berusede prædikant. Jeg behøver næppe at sige, at du ikke ønsker at blive en af dem. Men sandheden er, at

mange af os har været det – uden at vide det. Lad mig forklare. På uger, hvor vi har stået på prædikestolen og brugt Bibelen til at støtte det, vi selv ville sige, i stedet for blot at sige det, Gud vil sige gennem teksten, har vi været som den berusede mand, der læner sig op ad lygtepælen – mere for støtte end for oplysning. Den rette holdning for en prædikant er at stå under den bibelske tekst. For det er Bibelen – ikke prædikanten – der er Åndens ord (jf. Hebr 3:7; Joh 6:63).

Når jeg ser tilbage på årtiers tjeneste, kan jeg tænke på utallige gange, hvor jeg selv har været den berusede prædikant. Jeg er gået til Bibelen for at få den til at bakke op om det, jeg mente burde siges. Den blev et redskab for mig. Bibelen hjalp mig med at opnå det, jeg havde sat mig for. Indimellem mistede jeg helt blikket for, at det faktisk er mig, der skal være redskabet – den Gud bruger til sit guddommeligt tilsignede formål. Jeg skal forkynde det lys, han vil lade skinne frem fra netop den tekst.

Det, der er sket for mig, kan ske for os alle. Der findes mange måder at bruge Bibelen på – som en drukkenbolt bruger en lygtepæl. Måske har du stærke læremæssige overbevisninger, og de bliver hovedpointen i enhver tekst, du prædiker over – uanset hvad teksten faktisk siger. Måske drager du politiske, sociale eller terapeutiske konklusioner, uden at spørge efter Åndens intention i teksten. I bund og grund skyldes vores tilbøjelighed til lygtepælsforkyndelse frem for bibeludlæggende forkyndelse én ting: Vi lægger vores egne lidenskaber, planer og perspektiver ned over den bibelske tekst. Når vi gør det, bliver Bibelen ikke meget andet end støtte for det, vi selv vil sige.

Lad mig give et personligt eksempel på, hvor hurtigt det kan ske. For nogle år siden prædikede jeg igennem 2 Korintherbrev. Da jeg nåede til kapitel 8 og 9, besluttede jeg at springe dem over og fortsætte direkte med kapitel 10. Grunden var enkel. Jeg ville gemme kapitel 8 og 9 til et senere tidspunkt i menighedens liv. De kapitler handler jo om penge, ikke sandt? Jeg tænkte for mig selv: "På et tidspunkt kommer de ældste og beder mig holde en prædiken om forvaltning." På det tidspunkt gik det godt økonomisk i menigheden. Det virkede fornuftigt at gemme teksten til en tid, hvor vi måske havde brug for et økonomisk løft for at holde os oven vande. Så jeg sprang kapitel 8 og 9 over – noget jeg ellers sjældent gør, da jeg normalt prædiker vers for vers gennem en bog i Bibelen.

Og ganske rigtigt kom tiden. Jeg gik tilbage til 2 Korintherbrev 8 og 9 for at forberede en prædiken om at give gavmildt. Det er vigtigt, at du forstår, at allerede før jeg gik ind i studiet, havde jeg en klar idé om, hvad jeg ville sige fra prædikestolen. Jeg ville bygge det hele op omkring de tre vers, der fremhæver den glade giver:

For husk, at den, der sår sparsomt, skal også høste sparsomt, og den, der sår rigeligt, skal også høste rigeligt. Men enhver skal give, som han har hjerte til – ikke vrangvilligt eller under pres, for Gud elsker en glad giver. Gud magter at give jer al nåde i rigt mål, så I altid i alle måder har nok af alt og endda overflod til at gøre godt – som der står skrevet: Han strøede ud, han gav til de fattige, hans retfærdighed består til evig tid (2 Kor 9:6-9).

Først ville jeg tale om den indstilling til penge, Gud ønsker af os. Vers 6 siger, at den, der sår rundhåndet, også høster rundhåndet. Jeg syntes, det var en god begyndelse, for det bandt min indledning direkte sammen med opfordringen: "Giv!" Vers 7 siger jo, at Gud elsker en glad giver. Mit andet punkt skulle handle om motivationen for at give: Gud giver nåde. Vers 8 siger: "Gud magter at give jer al nåde i rigt mål." Til sidst ville jeg tage citatet fra Salmernes Bog op og vise den guddommelige begrundelse for gavmildhed. Vers 9 syntes at vise, at Gud selv "strøede ud". Min disposition så sådan ud:

1. 2 Kor 9:6-7 – Giv til Gud (det er den indstilling, han ønsker af os).
2. 2 Kor 9:8 – Få gode ting fra Gud (det taler til vores motivation).
3. 2 Kor 9:9 – At give er at efterligne Gud (Det Gamle Testamente siger det).

Jeg havde ikke lyttet ret længe til teksten, men jeg vidste, at jeg havde en prædiken, der var let at høre. Jeg var godt på vej til at levere et praktisk og slagkraftigt budskab. Jeg vidste, hvad vores menighed havde brug for – og Bibelen bekræftede min pointe.

Men så skete der noget interessant. Inden søndag kom, og før jeg trådte op på prædikestolen, begyndte jeg at undersøge baggrunden for disse kapitler. Og det, jeg opdagede, rystede hele fundamentet under det, jeg havde planlagt at sige.

Ud fra 1 Korintherbrev 16:1-4 og Apostlenes Gerninger 11:27-30 lærte jeg, at mine vers handlede om en hungersnød og et konkret behov blandt bestemte menigheder.

Min tekst om den glade giver handlede ikke om regelmæssige bidrag til den lokale kirkes budget. Den handlede om en indsamling til nødhjælp for jødekristne menigheder i en anden del af verden.

Og hvis det ikke var nok, fandt jeg mere. I 2 Korintherbrev 11:5 og 12:11 så jeg, at den grundlæggende konflikt i brevet handlede om Paulus' tilsyneladende svage tjeneste sammenlignet med de såkaldte "superapostle", som havde den form for styrke, korintherne beundrede. Paulus var ikke nogen stor taler (11:6). Han kom i ydmyghed (11:7). Han levede i konstant behov (11:9). Han havde ingen økonomiske ressourcer (12:14-15). Det var den sammenhæng, kapitlerne om indsamlingen stod i. Så gik det op for mig. Denne indsamling fungerede som en prøve. Hvis korintherne gav gavmildt, ville det vise, at de stod sammen med de svage og var villige til at hjælpe dem. Gav de derimod sparsomt til nødhjælpsindsamlingen, ville det afsløre, at de kun ville identificere sig med de stærke. Pludselig gik det op for mig, at jeg var i reel fare for at misforstå hele brevet.

Så faldt det hele sammen. Da jeg slog op i den salme, der citeres i 2 Korintherbrev 9:9 – den salme, jeg havde tænkt beviste, at gavmild givertjeneste er at efterligne Gud – opdagede jeg, at den i stedet viser, at vi ligner "den retfærdige". Paulus' pointe er ikke, at korintherne skal give gavmildt for at efterligne Gud. Pointen er, at gavmildhed er det normale kendetegn på dem, der følger Gud.

På det tidspunkt vidste jeg, at jeg var i problemer. Jeg havde konstrueret en fremragende disposition ud fra Bibelen, som opfyldte mit mål om at tale ind i vores budgetmæssige

udfordring. Men jeg lænede mig kun op ad Bibelen, som en beruset mand læner sig op ad en lygtepæl – mere for støtte end for oplysning.

De eneste spørgsmål, jeg stod tilbage med, før jeg gik på prædikestolen den uge, var disse: Hvem skal være konge? Mig? Eller den bibelske tekst? Skulle jeg herske over den denne søndag – eller skulle den herske over mig? Skulle jeg bruge Bibelen til mine egne formål og planer – eller skulle jeg stå under den og lade Helligåndens lys få frit løb i menigheden?

Når jeg ser tilbage, var det den overbevisning, der gav Charles Simeon en moden tilbageholdenhed på prædikestolen, som sejrede for mig: “Jeg har en hellig nidkærhed på dette punkt: aldrig at sige mere eller mindre, end jeg mener er Åndens intention i det skriftsted, jeg udlægger.”

Af egen erfaring kan jeg sige, at mine kampe med lygtepælsforkyndelse altid hænger sammen med relevansjagten i min kontekstualisering. Og det, jeg har lært, er dette: Menighedens behov, sådan som jeg opfatter dem gennem min egen kontekstualiserede forståelse, må aldrig blive drivkraften bag det, jeg siger fra prædikestolen. Vi står ikke frit i forhold til Bibelen. Den er suveræn. Den må vinde. Altid.

Vores opgave som prædikanter og bibellærere er at stå under det åbenbarede lys, der strømmer fra de Ord, Helligånden engang lod nedskrive. Vores opgave er i dag at sige det, Gud dengang sagde – og ikke mere. For når vi gør det, taler han stadig.

“INSPIRERET” FORKYNDELSE

Vi har set på to negative konsekvenser, som relevansjagten

har for bibeludlæggende forkyndelse. For det første undersøgte vi, hvad denne tilgang gør ved prædikanten i studiet. Denne forberedelsesform kan føre til *indtryksforkyndelse*. For det andet så vi på, hvordan relevansjagten påvirker prædikantens brug af Bibelen fra prædikestolen. Det ugentlige pres for at være relevant kan ende i *lygtepælsforkyndelse*.

Nu vil jeg tage prædikanten ud af både studiet og prædikestolen og i stedet se på, hvordan han læser sin Bibel i det private. For selv her kan de læsestrategier, mange bruger i deres “daglige andagt”, svække den offentlige forkyndelse af Guds ord. Ja, hvis man kombinerer disse private læsemåder med relevansjagten, får man det, jeg kalder “*inspireret*” forkyndelse.

Lad mig forklare. Bibelen er – og vil altid være – Guds autoritative og inspirerede ord. Men her er pointen: I stigende grad appellerer prædikanter til deres egen subjektive læsning af teksten som om deres subjektive læsning i sig selv var inspireret. Flere og flere bibellærere får at vide, at det, der bevæger deres ånd i den private bibellæsning, må være det, *Guds Ånd* vil have forkyndt offentligt.

Et eksempel på denne læsestrategi har en lang historie. Den kaldes *Lectio Divina*. Denne traditionelle benediktinske praksis for skriftlæsning havde til formål at fremme fællesskab med Gud og – i mindre grad – fortrolighed med Bibelen. Den betoner teksten som “det levende ord” snarere end som skrevne ord, der skal studeres. Den klassiske form består af fire trin i den private bibellæsning: læsning, refleksion, bøn og fordybelse. Man begynder med at falde til ro og læse teksten enkelt og stille. Derefter reflekterer man – måske over ét

ord eller én sætning – og undgår bevidst det, man kunne kalde en analytisk tilgang. Målet er at vente på Åndens oplysning, så betydningen “kommer”. Man venter på, at Jesus kalder. Når ordet er “givet”, går man videre til bøn. Bøn er dialog med Gud: Gud taler gennem sit ord, og mennesket svarer i bøn. Til sidst går bønnen over i fordybelse, som siges at føre til en dybere forståelse af teologiske sandheder.

Det lyder fromt. Det virker endda bibelsk begrundet: “det har Gud åbenbaret for os ved Ånden. Thi Ånden ransager alt, selv Guds dybder” (1 Kor 2:10). Hvis vi et øjeblik ser bort fra, hvad Paulus faktisk siger her, så fremmer *Lectio Divina* en tilgang, der er åndelig frem for systematisk. Den erstatter undersøgelse med intuition. Den foretrækker stemning og følelse frem for metodisk og eftertænksom granskning. Den sidestiller din ånd med Helligånden.

Og relevansjagten elsker det! Det mennesker i dag ønsker mere end noget andet, er et “friskt ord” fra Gud – noget fra hans Ånd, der kan nære et åndeligt sultent hjerte.

Selv om *Lectio Divina* historisk er en romersk-katolsk fortolkningsform, har den i de senere år fået en vis genopblomstring – også blandt evangelikale protestanter. Og selv dér, hvor den ikke kaldes ved navn, ligner den bemærkelsesværdigt meget den måde, mange unge prædikanter lærer at forberede sig på. De får at vide, at de skal læse Bibelen som en personlig andagt, stille og ventende på, at Helligånden taler. For det, Gud lægger på vores hjerte i stilheden, vil han også bruge i andres liv. Så: “Prædik det! Det må være inspireret.”

Lad os tage et eksempel – et af de vers, der kunne hænge

på en køkkenkalender: Filipperbrevet 4:13: “Alt formår jeg i ham, der giver mig kraft.”

Hvordan nærmer vi os denne tekst? Vi begynder med at læse den personligt, som om Paulus skrev den direkte til os. Så læser vi “alt” som “hvad som helst”. Selvfølgelig må teksten handle om alt muligt. Når vi møder en hvilken som helst forhindring, giver Gud os styrke til at overvinde den. Har jeg brug for den forfremmelse? Gud giver mig styrke. Skal vi score i overtiden for at vinde kampen? Gud giver mig styrke. Sikke en inspiration! Perfekt til de øjeblikke, hvor vi har brug for at lykkes. Og fordi vi har læst teksten som en personlig andagt, er det fristende at gå på prædikestolen og prædike den sådan.

Problemet er, at en smule dybere læsning afslører, at Paulus ikke taler om “hvad som helst”. Læser vi blot et par vers før og efter, ser vi, at verset står midt i hans beskrivelse af lidelse i fængslet. Han taler om at klare sig. Ikke om forfremmelser og afgørende mål, men om at udholde trængsler, så evangeliet kan have fremgang (jf. Fil 1:12). Det kræver kun to eller tre vers at rive vores næsten inspirerede, meget andagtsprægede læsning fra hinanden.

Denne form for “inspireret” forkyndelse er farligt spil. Den er fuldstændig subjektiv. Når vi holder op med det hårde arbejde med at forstå de ord, Ånden faktisk har givet, og i stedet kun arbejder i det, vi kalder “Åndens sind”, bliver vi selv den endelige autoritet for betydningen. Vi begynder at fremsætte “sandheder” og “råd”, som hverken kan prøves eller underbygges ud fra Skriften. Måske gør vi det af gode grunde – fordi vi bekymrer os om menighedens åndelige

tilstand eller oprigtigt ønsker at forny verden. Men vi begynder at bevæge os uden for den sunde lære. Vi forveksler “så siger HERREN” med “så siger jeg”. Vi beder menigheden stole på os frem for at stole på Ordet.

Du og jeg tilslutter os nok ikke bevidst sådan en teori om Bibelen. Men underbevidst arbejder vi ofte, som om vi gjorde.

Hvordan ser det ud? Mange prædikanter – især unge – går først til teksten for deres egen opbyggelse og åndelige vækst. Det er ikke i sig selv forkert. Og andagtspræget forkyndelse er ikke i sig selv forkert. Vi bør alle blive ramt af teksten og formes i Kristi billede. Problemet er, at vi let gør den måde, teksten rammer os på, til norm for, hvordan Ånden må virke i menigheden. På den måde er det i virkeligheden indtryksfor-kyndelse – bare i åndelig forklædning.

For at undgå misforståelser: Jeg siger *ikke*, at Ånden ikke har nogen rolle i bibeludlæggende forkyndelse. Det ville være en alvorlig fejl. Det er sandt, at mennesker omvendes og modnes gennem bibeludlæggende forkyndelse. Men evangeliets ord må forenes med Åndens gerning, hvis der skal komme syndserkendelse, genfødsel, omvendelse, tro og udholdenhed. Eller som Paulus siger: “Hverken den, der planter, eller den, der vander, er noget, men det er Gud, som giver vækst” (1 Kor 3:7) Denne “nye” kobling mellem andagtslæsning og forkyndelse er slet ikke så ny, som vi tror. Den taler direkte ind i kontekstualiseringens ønske om at være åndelig. En variant udspillede sig hos teologer som Karl Barth og den nyortodokse bevægelse i begyndelsen af det 20. århundrede. Den tyske højere kritik mente at have bevist, at Bibelens tekst var blevet forvrænget.

Og hvis teksten var forvrænget, kunne læseren ikke længere arbejde sig tilbage til forfatterens oprindelige hensigt. Barth og den nyortodokse bevægelse havde i udgangspunktet et højt syn på Skriften, men gav på visse punkter indrømmelser til højere kritik, særligt hvad angår verbal inspiration. Derfor kunne man i en nyortodoks kirke ikke længere sige: "Dette er Herrens ord." I stedet sagde man: "Lyt efter Herrens ord." Tanken var, at når teksten ikke kunne bære autoriteten, måtte vi lytte til den, der havde hørt fra Ånden.

Blot en generation senere bevæger nogle i evangelikale kredse sig allerede videre end Barth i retning af inspireret eller Åndsrevet forkyndelse. Men kan vi stole på os selv? Helligånden er uden tvivl troværdig og kan på mirakuløs vis plante sin hensigt i os. Men fritager den mulighed os for det hårde arbejde med eksegese? Hvorfor skulle Gud ellers have ladet Skriften inspirere? Er det ikke muligt, at Ånden virker gennem både studie og refleksion? Når vi forfølger en så subjektiv fortolkning som "inspireret" forkyndelse, risikerer vi da ikke at tilsidesætte det, Gud faktisk ville sige i sit ord – for i stedet at forkynde vores eget? Former vi os ikke efter tidens ånd – som vi uundgåeligt selv er en del af – frem for at lade os forme af dybden i hans Ord?

LAD OS SAMLE TRÅDENE, FØR VI GÅR VIDERE

Relevansjagten er et reelt problem for prædikanter. Den frister os til ukritisk og ubegrænset at jage relevans – og den jagt gør vores arbejde med teksten overfladisk. I dette kapitel har vi set på problemet fra tre vinkler.

For det første så vi, hvad der sker i prædikantens studium,

når den kulturelle kontekst driver prædikenen i stedet for at informere den. Vi skubber tekstens realitet til side og ender med noget, der i bedste fald er indtryksbaseret.

For det andet fører relevansjagten ofte til, at vi rammer ved siden af i vores brug af Bibelen fra prædikestolen. Mange af os er afhængige af det praktiske og overbeviste om, at vi på forhånd kan afgøre, hvad menigheden har brug for at høre. Når vi gør det, ender vi i lygtepælsforkyndelse.

For det tredje hænger relevansjagten i stigende grad sammen med prædikantens private andagtsliv. Vi ønsker noget "friskt" og "åndeligt". Og så giver vi vores egne friske eller åndelige indtryk videre som Guds budskab. Resultatet er, at "inspireret" forkyndelse skubber bibeludlæggende forkyndelse til side.

Vi må spørge: Findes der en enkel måde at beskrive, hvor det går galt i vores trang til kontekstualisering? Det tror jeg.

Den ene side af dette billede viser prædikantens ansvar: *at forstå Guds ord rigtigt*. Det er en afgørende del af vores kald. Vi ønsker at være trofaste. Bibelen rummer den levende Guds ord. Den anden side peger i en anden, men lige så vigtig retning: *at få budskabet igennem*. Også det er afgørende. Hvem af os ønsker ikke at bære frugt? Hver uge står prædikanten mellem disse to opgaver. De lægger pres på ham. De kæmper om hans tid og opmærksomhed. Og ofte frygter han, at han

ikke kan forpligte sig fuldt ud på den ene uden at miste den anden. Derfor begynder han at føre samtaler med sig selv, som lyder sådan: “Hvis jeg bruger min forberedelsestid på at *forstå Guds ord rigtigt*, er jeg bange for, at jeg bliver for teoretisk, for intellektuel – og mister gennemslagskraften til at *få budskabet igennem*. Jeg kan ikke risikere at blive kendt som en ‘Ordets prædikant’, hvis det betyder, at jeg mister min identitet som en forkynder, ledt af Helligånden. Har jeg ikke også et ansvar for at tale til hjertet og ikke kun til hovedet? Mine prædikener må have jordforbindelse. Jeg er færdig med prædikanter, der kun taler om åndelig omvendelse. Sand lære er vigtig, ja – men uden kontekstualisering som drivkraft når jeg aldrig til sand anvendelse. Jeg taler ganske vist ud fra en tekst, men i sidste ende er jeg her for at gøre en forskel i dag.”

Når denne indre argumentation vokser frem hos den, der er kaldet til at forkynde – når det føles, som om det er umuligt både at forstå Guds ord rigtigt og få budskabet igennem – kan du være sikker på, at relevansjagten lurer lige om hjørnet, med indtryksbaseret, lygtepæls- og “inspireret” forkyndelse klar til at tage styringen.

Men de to forpligtelser er ikke uforenelige. Charles Simeon – og enhver solid bibeludlæggende prædikant, jeg kender – har fundet en måde at holde fast i dem begge. Mit håb er, at de næste tre kapitler vil vise dig en tilgang til prædikenforberedelse, som gør dig i stand til at slutte dig til dem i det trofaste og frugtbare arbejde med bibeludlæggende forkyndelse.

2.

EKSEGESE

Vi afsluttede kapitel 1 med at sige, at det er muligt både at *forstå Guds ord rigtigt* og at *få budskabet igennem*. Vi behøver ikke vælge det ene frem for det andet. Begge dele kan lade sig gøre – og gøres godt.

Men hvordan? Hvordan forbereder vi budskaber, der både er tro mod teksten og bærer frugt i dag? Og hvordan gør vi det uden at falde tilbage i vores tilbøjelighed til relevansjagt?

Der er en vej. Og gode bibeludlæggere synes at gå ad den vej. De næste tre kapitler beskriver en tredelt proces – en arbejdsform – der følger denne rækkefølge: (1) eksegeese; (2) teologisk refleksion; og (3) implikationer for i dag.

DET VIGTIGSTE FØRST

Al forkyndelse må begynde med eksegeese. Sagt på en anden måde: kontekstualisering, teologisk refleksion og nutidige spørgsmål må holdes tilbage – vi må forpligte os på en forbedelsesproces, der sætter *det vigtigste først*. Med det mener jeg, at en trofast prædikant begynder sin prædikenforberedelse med at rette opmærksomheden mod tekstens oprindelige modtagere og dens betydning for dem. Og han gør denne første målgruppe til sin første prioritet på tre måder. På den ene eller anden måde gør han følgende:

1. Han lader den bibelske kontekst – ikke sin egen – styre tekstens betydning.
2. Han lytter opmærksomt, indtil han forstår, hvordan teksten passer ind i bogens samlede budskab.
3. Han ser tekstens struktur og dens vægtlægning.

Lagde du mærke til, at intet i denne liste handler om kontekstualisering? Kontekstualisering er vigtig – det skal vi se på i kapitel 4 – men gode bibeludlæggere træner sig selv i at

Er du vild med dette uddrag?